

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Factors Affecting the Effectiveness of Supervision for Student Teachers
of Faculty of Education in Buriram Rajabhat University

เฉลิมชัย โสสุทธิ* สุชาติ หอมจันทร์*
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Faculty of Educational Buriram Rajabhat University

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในครั้งนี้ เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพของการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูพี่เลี้ยง จำนวน 275 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านเจตคติต่อการดูแลให้คำปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และประสิทธิภาพการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และสมการใน รูปคะแนนดิบและสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y' = 2.689 + .243X_7 + .151X_5$$
$$Z'_y = .240Z_7 + .160Z_5$$

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพการนิเทศ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

Factors Affecting the Effectiveness of Supervision for Student Teachers of Faculty of Education in Buriram Rajabhat University

Chaloemchai Susutha* Suchart Homjan*

The objective of this research was to investigate the factors influencing the effectiveness of supervision for student teachers of the Faculty of Education in Buriram Rajabhat University and to create the regression equation or predicting equation for the effectiveness of supervision for student teachers. The sample consisted of 275 school supervisors selected through a simple random sampling technique. The findings of this research demonstrated that the factors affecting the effectiveness of supervision for the student teachers were attitudes toward supervising. Totally, it was rated at a high level with the mean score of 4.12, just as the effectiveness of supervision for teacher students of the Faculty of Education in Buriram Rajabhat University was at the same level with the mean score of 4.30. The equation in the forms of raw scores and standard scores was shown as the following.

$$Y' = 2.689 + .243X_7 + .151X_5$$

$$Z'_y = .240Z_7 + .160Z_5$$

Keywords : the Effectiveness of Supervision, Student Teachers

* Faculty of Educational Buriram Rajabhat University

บทนำ

ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 52 กำหนดให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทา หน้าที่ผลิตและพัฒนาครู ให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็ง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรมหาชน. 2547 : 31-32) ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏ กำหนดการผลิตครูเป็นภารกิจหนึ่ง ที่เด่นชัดและดำเนินการผลิตครูมายาวนาน ได้ตระหนักในความสำคัญของคุณภาพบัณฑิตครูที่ผลิตขึ้น ซึ่งเป็นกา ลังสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาแห่งชาติให้บรรลุเป้าหมาย มีนโยบายในการคัดสรรนักศึกษาครูที่ดี มีเกณฑ์เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และต้องประสานความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น วัด ชุมชน โรงเรียน เป็นต้น มีการจัดกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสม เช่น การเสริมประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งต้องจัดให้ต่อเนื่อง สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย อาจารย์ผู้สอนจะต้องเป็นแม่แบบให้กับนักศึกษา และต้องสอดแทรกจิตวิญญาณความเป็นครูในขณะที่สอนทุกรายวิชา สามารถรองรับการจัดการศึกษายุคใหม่ได้อย่างสมบูรณ์ ครบถ้วน ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2543 : ก - ข)

แผนการศึกษาแห่งชาติ (2545-2559)(2545: 47-48) ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง เน้นการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษามากขึ้น โดยสถาบันผลิตครูต้องปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการผลิต การบริหารจัดการเพื่อให้สามารถผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 7 มาตรา 52 กำหนดให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานงานกับสถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม มีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรประจำการให้มีความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง และมาตรา 53 กำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา โดยมีฐานะเป็นองค์กรอิสระ ภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพ กำกับและดูแลให้ครูปฏิบัติตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครูให้ได้มาตรฐานตลอดไป (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2546: 12) เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด สถาบันการผลิตครูจึงได้ปรับหลักสูตร

การเรียนโดยกำหนดให้ผู้ที่จะเรียนสาขาวิชาชีพครูต้องเรียน 5 ปี (มหาวิทยาลัยราชภัฏ. 2551: 2) โดยกำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องฝึกประสบการณ์ ณ สถานฝึกประสบการณ์เป็นเวลา 40 สัปดาห์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง สามารถพัฒนาความรู้ที่ได้รับจากการเรียนในห้องเรียนบูรณาการกับวิธีการสอนรวมทั้งนำความรู้ด้านเทคนิควิธีที่ได้จากการเรียนไปใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่ครูด้านต่างๆ เช่น งานสอน งานกิจการนักเรียนงานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาตนและงานพัฒนาสังคม นอกจากนี้ยังมีโอกาสพัฒนาด้านคุณลักษณะเพื่อให้มีลักษณะที่เหมาะสมสำหรับ

การเป็นครู เช่น เป็นผู้ที่มีใจรัก ศรัทธาและภาคภูมิใจในวิชาชีพครู มีค่านิยม ที่พึงประสงค์ ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครูโดยได้เรียนรู้การทำงานสอนอย่างใกล้ชิดจากครูพี่เลี้ยงและคำแนะนำจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีลักษณะครูที่พึงประสงค์

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษามีปัญหาหลายประการ ซึ่ง นิคม ตั้งคะพิภพ และคณะ (2543 : 102) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการศึกษาพบว่า อุปสรรคที่มีผลต่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม ซึ่งสอดคล้องกับของคณะศึกษาศาสตร์ คุรุศาสตร์ของสถาบันต่างๆ ในประเทศไทยคือ การเรียกร้องจากนักศึกษาให้อาจารย์นิเทศจากมหาวิทยาลัยมานิเทศ เพื่อแนะนำและให้คำปรึกษาให้มีจำนวนครั้งมากกว่าที่ปฏิบัติอยู่และนิเทศสม่ำเสมอตลอดภาคเรียน ซึ่งโดยเฉลี่ยอาจารย์นิเทศจากมหาวิทยาลัยจะนิเทศการสอนนักศึกษาแต่ละคนจำนวน 2-3 ครั้งต่อภาคเรียน จากการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวพบว่า อาจารย์นิเทศมีภาระงานมากทั้งในส่วนของการสอน งานที่ปรึกษา และงานนิเทศการสอนนักศึกษาซึ่งแต่ละภาคเรียนมีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นจำนวนมาก จึงเป็นบริบทที่หนักมากสำหรับสถาบันผู้ผลิตและอาจารย์นิเทศ ความท้าทายของการแก้ปัญหาจึงมีอยู่ในทุกสถาบันที่มีคณะวิชาที่ผลิตครูที่รอการคิด วิธีแก้ปัญหาและการปฏิบัติ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น การให้ครูประจำการในโรงเรียนมาเป็นอาจารย์พี่เลี้ยงอาจารย์นิเทศและเป็นผู้ร่วมพัฒนาวิชาชีพครูให้แก่ นักศึกษาครูที่ก่อให้เกิดมิติทางการพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการศึกษาได้ โดยการส่งเสริมให้ครูพี่เลี้ยงมีบทบาทสำคัญในการร่วมพัฒนาวิชาชีพครูให้กับนักศึกษาครูร่วมกับสถาบันผู้ผลิต (Triad) ครูพี่เลี้ยงจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูในวงกว้างและยั่งยืน

จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นสารสนเทศในการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ของประสิทธิภาพการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - ประชากร ได้แก่ ครูพี่เลี้ยง ในโรงเรียนที่มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 600 คน
 - กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูพี่เลี้ยง ในโรงเรียนที่มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 234 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางแคชี มอร์แกน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

2.1.1.1 เพศ

2.1.1.2 อายุ

2.1.1.3 วุฒิการศึกษาสูงสุด

2.1.1.6 ประสบการณ์ด้านการเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง

2.1.2 ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในการดูแลให้คำปรึกษา

2.1.3 ปัจจัยด้านทักษะกระบวนการดูแลให้คำปรึกษา

2.1.4 ปัจจัยด้านเจตคติต่อการดูแลให้คำปรึกษา

2.2. ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สรุปผล

1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านความรู้ความเข้าใจในการดูแลให้คำปรึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีความเข้าใจและอธิบายถึงวัฒนธรรมองค์กรของตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4.28 รองลงมา ได้แก่ มีความรู้ ความสามารถที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะแก่เพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ย 4.21 และความเข้าใจในมาตรฐานหลักสูตรและสามารถส่งเสริมให้เพื่อนร่วมงานเกิดความเข้าใจได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ย 4.18 ตามลำดับ

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านทักษะกระบวนการดูแลให้คำปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความสามารถทำการประเมินหรือตัดสินผลการประเมินนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.55 รองลงมาได้แก่ ความเข้าใจในภาษาท่าทางและเห็นความสำคัญและบทบาทของการเป็นครูพี่เลี้ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54

1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านเจตคติต่อการดูแลให้คำปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุก ข้อ ยินดีที่จะยอมรับในความหลากหลายทางความคิดและทางวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.34 รองลงมาได้แก่ มีความเข้าใจเพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23

2. ประสิทธิภาพการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่ นักศึกษามีความรู้ด้านเนื้อหาในสาขาวิชาเอก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.30 รองลงมา ได้แก่ นักศึกษามีทักษะการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28

3. สมการในรูปคะแนนดิบและสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y' = 2.689 + .243X_7 + .151X_5$$

$$Z'_y = .240Z_7 + .160Z_5$$

อภิปรายผล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในการดูแลให้คำปรึกษา ด้านทักษะกระบวนการการดูแลให้คำปรึกษา และด้านเจตคติต่อการดูแลให้คำปรึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และพบว่าเป็นอิทธิพลทางตรงค่อนข้างสูงต่อประสิทธิภาพการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีของ Rorrison (2006) ที่ได้กล่าวถึงแนวคิดของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูว่า การให้การนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ สามารถนำมาวิเคราะห์วิจารณ์ เพื่อสะท้อนให้เกิดประสบการณ์ในด้านการสอนแก่นักศึกษาทำให้นักศึกษามีความพร้อมในการปฏิบัติงาน และ Zeichner (1992 cited in Fayne, 2007: 54) ได้กล่าวว่า “การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะประสบความสำเร็จได้ อาจารย์นิเทศก์จะต้องชี้ให้เห็นคุณค่าของการจัดการเรียนการสอนและผลกระทบของบริบทต่างๆ ของสภาพสังคมต่อการจัดการเรียนการสอน” ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bourke (2001: 63-73) ที่ศึกษาบทบาทของอาจารย์นิเทศก์ พบว่า บทบาทสำคัญของอาจารย์นิเทศก์ ประกอบด้วยคุณภาพของอาจารย์นิเทศก์การเป็นผู้ประเมิน การเป็นผู้ให้คำปรึกษาและการเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายชล เทียนงาม(2556 : 212-225) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะครูที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏ : การวิเคราะห์สมการโครงสร้างพหุระดับ พบว่า โมเดลเชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามระดับนักศึกษา คือตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการสอนของตน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณภาพครูที่เลี้ยงระดับอาจารย์นิเทศก์ ตัวแปรคุณภาพของอาจารย์นิเทศก์ และประสบการณ์ในการนิเทศ ซึ่งการนิเทศมีความสำคัญต่อนักศึกษาเป็นอย่างมากเนื่องจากการสำรวจความพร้อมของนักศึกษา ความถูกต้องในการสอนนักเรียน ซึ่งนั้นย่อมขึ้นอยู่กับอาจารย์ที่ไปนิเทศ นักศึกษาด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ วชิรา เครือคำอำย์(2553 : 139-158) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์ครูเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนประถมศึกษา พบว่าอาจารย์ที่เลี้ยงมีสมรรถภาพการนิเทศการสอนที่ส่งเสริมการคิดหลังใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการนิเทศ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีสมรรถภาพการ

จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดหลังใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการนิเทศ และนักเรียนมีความสามารถในการคิดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ทำให้ทราบว่า ด้านเจตคติต่อการดูแลให้คำปรึกษามีผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มากที่สุดในการพยากรณ์ ต่อไปในอนาคตต้องสร้างเจตคติที่ดีต่อการเป็นครูที่เลี้ยงให้นักศึกษามากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ของสถานศึกษาที่ผลิตครูในระดับภาค หรือในระดับประเทศ
2. ศึกษาสภาพ และปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. วิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตครูหลักสูตร 5 ปี ตามแนวคิดต่าง ๆ เช่น PDCA PAOR เป็นต้น

บรรณานุกรม

- นิคม ดังคะพิภพ. (2543). รายงานผลการวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วชิรา เครือคำอ้าย(2553). ทำการพัฒนา รูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์ครูเพื่อพัฒนา สมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนประถมศึกษา. *Veridian E – Journal* , Silpakorn University ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม 2553).
- สายชล เทียนงาม.(2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะครูที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏ : การวิเคราะห์สมการโครงสร้างพระระดับ. *วารสาร ศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย*. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2556).
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). 2547. **พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ. พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน).
- สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. (2543). **โครงการส่งเสริมและพัฒนาครูแกนนำเพื่อเป็นต้นแบบในการ ปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสำนักพัฒนาการ ฝึกหัดครู สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.